

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyéb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925.

H I R D E T É S E K:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond
 sronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

**A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.**

**Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.**

**A hirdetések, előfizetések s a reklám-
 cikket a kiadóhivatalba kerülj utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA.**

Egy öreg koldus

Ipolyságon az utcán összeesett. A rendőrök felszedték és elhelyezték a járási hivatal fogdájában. Azt hitték, hogy részeg, hogy az alkohol ütötte a földhöz az öreg embert. Másnap reggel benyitottak a koldushoz: holtan találták! A hatósági orvos megállapította, hogy nem az alkoholtól, hanem az éhségtől és szenvedéstől esett össze és halt meg.

Ez eddig egy egyszerű, de szomorú rendőri hír, amelyhez hasonlókat gyakran is olvashatnánk a lapokban, hogyha a lapoknak mindenütt ott lenne a tudósítójuk, ahol egy-egy ilyen öreg ember meghalt a nyomortól.

Mivel ez az egy eset véletlenül köztudomásúvá lett, nem lehet mellette szó nélkül elsiklani, hanem rá kell irányítani a közfigyelmet a koldulás ügyére és az illetékes hivatalos köröknel sürgetnünk kell országos rendezését.

Éppen a napokban történt volt, hogy a köztársaság elnöke az öreg emberekről való gondoskodásra irányította a közvélemény figyelmét. Rámutatott arra, hogy az öregek, akik egész életükön keresztül dolgoztak, fáradtak mennyire megérdemlik a fiataloktól a tiszteletet és a társadalom vagy az állam gondozását, abban az időben, amidőn a tisztas munká szerszáma kiesik a kezükből. Ez a gondolat, amely ott lebeg minden komoly ember agyában, a köztársaság elnökének szavai után bizonyára szélesebb és erőteljesebb terjeszkedési lehetőséget nyer.

Lehet az embereknek bármennyire különféle véleményük is a koldulásról, abban az egyben bizonyára az egész közvélemény egyöntetűen megegyezik, hogy a koldusügyet végre már országosan rendezni kell. Teljes tudatában vagyunk annak, hogy a mai súlyos közgazdasági viszonyok ennek a kérdésnek kedvező megoldását rendkívüli módon megnehezítik, de másrészt éppen ezek a súlyos közgazdasági viszonyok követelik minél hangosabban a koldusügy egységes rendezését, amidőn a koldusválas lehetőségére olyan sok tisztességes és dolgozni szerető embert fenyeget, mint utolsó menedék!

Többször olvastuk az újságokban, hogy valahol meghalt egy-egy koldus, akinek piszkos rongyaiból tíz-

ezrekre menő pénzösszegek kerültek elő, másoldalon azt látjuk, hogy a koldus, akinek talán éppen azt a husz vagy ötven fillérest adtuk oda emberi szánalomból, amelyre magunknak is szükségünk lett volna, — a legelső pálinkás putikba siet vele. Ismerünk koldust, aki nem is olyan régen büszkén rendelgette a korcsmában a literket s mutogatni koldust, akinek állítólag háza van s a szivarra valót koldulja össze magának.

Természetesen ezeknek az ismereteknek az alapján alkotja meg az emberek többsége a koldusgyűről a véleményét és megfélemledik arról, hogy ezek között a szánandó emberek között végeredményben nagyon sok szerencsétlen elesett ember is van, aki önhibáján kívül jutott ebbe a megalázó emberi sorsba. Ezeknek a sajnálata sürgeti a koldusügy rendezését, mert az általánosítás miatt történik meg az, hogy egy-egy koldus — aki talán valaha rendes, dolgozó tagja volt a társadalmi közösségnek — éhen halt. Meg kell állapítanunk, hogy ennek nem annyira a közönség érzéketlensége és rosszviszéje az oka, hanem a koldusok ama része, akik a közönség jószívűségét üzletiesen kamatoztatják a javukra, amint az alábbi esetből is láthatjuk. Léván egy süketnéma koldus kéregetett nemrégiben. A lapokban olvastuk, hogy Léva közelében lefogtak egy koldust, aki süketnémanak tetette magát. Ugyanebben az időben apró szappanokkal házalt itt egy valódi süketnéma, amint tudjuk, ez is a koldulás egy diszkrétebb módja. Ez az utóbbi Léván felakasztotta magát nyomora miatt, míg az áll-süketnéma koldus leülte a kiszabott büntetését, de szánalmatkeltő mesterseges artikulátlan hangjával tovább is ki fogja csalni a jószívűség adóját.

Köztudomású, hogy a falu igen könnyen lerázza magáról a koldusokat, akik mind a városokba törekednek s lassan szerelmeseivé válnak az országutnak, már nem is tudnak egy helyen megmaradni. Ezt sem szabad túrni. De annál inkább nem szabad túrni azt, hogy a kóborcigányok is csapatosan lépjenek el a várost, marcona férfiak és asszonyaik — a város központjában a rendőrség közelsége miatt tartózkodóbbak — de a mellékutcákban, a térfelületli lakásokban féltelmetesen szemtelen módon tola-kodók.

Általában a faluban még nincs kifejlődve a szociális érzés. A szegény nép a faluból mind a városba özőnlök, ahol az inség napjaiban mégis csak megszánják és az éhez-zőket támogatják.

Tagadhatatlan, hogy a koldulás ügyét először rendőrügyileg, aztán szociálisügyileg kell rendezni. Mindhangosabban kell követelni annak az elvnek megvalósítását, hogy minden község maga tartsa el a szegényeit, amíg nem jutunk odáig, hogy minden járás szegényházat létesít vagy pedig az állam, amelynek elsősorban lenne ez kötelessége. Nem olyan lehetetlen dolog a koldulás méreteinek lecsökkentése vagy teljes megszüntetése, csak a falusi előljáróságoknak is napirendre kell tűzni ezt a kérdést. Minden koldust illetőségi községébe kell utalni és ott gondoskodni róla.

Tudjuk, hogy ezeknek az öreg embereknek — vagy egyrészenek — járna az állami aggkori segí-lyezés ötszáz koronás évi összege. De hát ezek az emberek erről nem tudnak, egyébként is gyöngék ahoz, hogy ezt a jogukat érvényesítsék. Ezek az általuk eddig fel nem vett állami aggkori segítők összege minimális létalapja lehetne a koldulásra szorultak életfenntartásának. A hiányhoz a társadalom szívesen járulna hozzá a napról-napra kiosztott apró alamizsnát megváltó „alamizsna adó” formájában, mert ez esetben biztos lenne felőle, hogy ez az illetékes kezekbe fizetett összeg valóban arra lesz fordítva, amire az szánva van s a koldulásra szorulókon is jobban segítene, mint ma az apránként szétosztott, de végeredményben évenként tekintélyesre rug-gó összeg, amelytől mégis csak éhen lehet pusztulni!

Járási Fiatalság gondozó Egyesület.

— Téli segélyakción és a járási gyermekotthon felállításáról. —

I. Mindazok, akik bennünket megér-tettek, segélyakción alkalmával, egyesü-ltünket személyes tevékenységgel vagy ter-mészetbeni adományokkal támogatni szívesek voltak, fogadják leghálásabb köszönetünket.

Téli segélyakción a következő volt:
 Kiosztásra került karácsony előtt 112 pár cipő (Levice), 95 drb. téli szővött alsó gyer-mek trikó (járás), 6 pár cipő (járás), 252 drb. kisebb új ruha darab (Levice), 7 leány-nak ruha anyag (Levice), 100 kg. rizs (Levice), 160 kg. Og. liszt (Levice), 450 Ké. értékben élelmiszer (Levice), 350 Ké. értékben élelmis-zer (járás), egyesületünk élelmez az itteni vöröskereszt konyháján naponta 160 gyer-

meke (januárban 120-at), Pukanecen 70-et, mely akcióra államsegélyt kapunk. Az iskolai év megkezdésekor, minden elemi iskola minden osztályán ellátunk egy szegény tanuló könyveket.

Az idén behelyeztünk a járásból egy árva gyermeket az egyesületünk árvaházába, eddig három gyermek után ellátási segélyt fizettünk.

A járásból nyilván van tariva 87 elmebajos és korcsaszülött gyermek, kik egyesületünk által nyernek szakorvosoknál gyógykezelést. Eddig három kapott szakintézetbe való belépésre felhívást, az irata már többnek központunknál van.

Az 1931. dec. 31-i pénztári maradvány: 5968-15 Kt.

II. 1931. dec. 20-ára Szlovenszko összes OPM-nek titkárai felletünk idézve Bratislavába, ahol többek között ismertette lett velünk az 1930. évi 29. sz. törvény, melynek alapján egyesületünk ügyköre igen kiterjed s nem csupán csak a ruházási és élelmiszeri akció vár reánk.

Határozomunk kellett abban, hogy az említett törvény ez év április 1-től életbe léphet-e, vagy sem. Sajnos, meg kellett róla győződnünk, hogy a mi vidékünk szociális tevékenység dolgában még el van maradva, vannak járások, ahol az egyesület még csak papíron van, alig néhány taggal és vannak járások, ahol még egyáltalán meg sem alakították. Ezek alapján az említett törvény életbe lépésére egy évi haladékok kértünk, azzal hogy egy év után a törvényt egyesületeink teljes felöltséggel magukra vállalják.

Örömmel kijelenthetem azt, hogy a mi egyesületünk tevékenység szempontjából az elsők között van, mert csak 1931. okt. 7-én alakult s már is tud némi eredményt mutatni, dacára annak, hogy sehol talán annyi egyesületet nincs, mint Levicén.

Egyesületünk igen komoly és neheztel feladat előtt áll, midőn magukévé tette a Levicén felállítandó járási gyermekotthon tervét.

Hogy mennyire szükséges a járási gyermekotthon felállítás, csak pár szóval szeretném megmagyarázni, szeretném ha az olvasóval ezt megérthetném, soraim jelentőségét

átérezni és csatlakozna azokhoz, kik küzdenek az elhagyottak, az árvák, a szegények lelki és testi megmentéséért.

Legyünk támogatására az egyesületnek ebben a nemes munkában, akár személyes munkával, akár anyagi támogatással.

Statisztikai adatok igazolják, hogy Levice környékéről van a legtöbb gyermek elhelyezve tőlünk távol levő gyermekmenhelyeken, ahonnan a gyermekeket kiadják egyes családokhoz, oly messzire, hogy az anya hosszú éveken át nem látja gyermekét, minek alapján az anya és gyermek között levő szeretet teljesen kialszik. Az ott kiadott gyermekek a kutyurától messze eső falvakban vannak elhelyezve, sok esetben csak lábik és a tehének őrzéséig viszik ki, dacára annak, hogy talán intelligens szülőktől származnak.

Az 1930. évi 29. sz. törvény életbe lépésével minden faluban lesz a járási fiatalgondozónak megfelelő bizalmia (tanító urak ZUPM közlése a.) kik a reánk szoruló gyermekeket nyilvántartásba veszik, azoknak segítségükre leszünk és megfelelő családokról gondoskodunk, kik gyermekeket nevelésbe vesznek ellenszolgáltatás mellett, ezzel lehetővé tesszük, hogy más járásba a mi járásunkból gyermekeket ki ne vigyének.

Megpróbáltam már családoknak a figyelmét erre a célra felhívni, sajnos azt üzleti szempontból vették.

Ennek a célnak a keresztülvezetésére szolgálja a járási gyermekotthon, mely a következőleg lenne felállítandó:

Amint az egyesületünk közgyűlése szükségesnek mondja ki a ház felépítését, a városnak kell adnia megfelelő helyen, megfelelő telket ingyen.

Ha az egyesület névén van a telek, beadhathatjuk a kervényt az állami hozzájáruláshoz. Az állam az építéshez 75%-al járul hozzá a 25%-ot a helybeli, il. járási korporációknak kell adni. Az állam a berendezéshez szintén 75%-al járul hozzá a 25%-ot ismét a járásnak kell adnia. Az építés befeljezésétől a fentartás az egész a járás kötelessége.

Az épület a mai kornak megfelelőleg

modernül volna építendő és berendezendő, ahová lehetőleg össze lehetne vonni az összes jótékonyági egyesületeket.

Az említett otthonban a gyermek csak átmenetileg volna, ahol 6-10 hónapi időt töltene, míg megfelelő családi nevelésbe tudnánk elhelyezni. Ennek két fontos előnye van.

Az otthonból, midőn a gyermek már tisztja, rendes életmódhoz szokott, hamarabb tudnánk a gyermeket egyes családoknál elhelyezni, esetleg adoptáltatni is. Mig ez idő szerinti, ha egy rendes család keres gyermeket, látja azt az otthonában, rendetlen szülőknél, esetleg piszkosan, rongyosan, ez sok esetben nincs inyere a befogadó családnak.

Más oldalról pedig a gyermek elveszít a családi otthon tudatát, ha intézetben hosszabb időt átnevelődik. Kell hogy a gyermek szűs családi körben nevelődjék, tanuljon már kis korában kötelességeket, némi munkát, érezze a családdal együtt annak örömeit, vagy fájdalmait.

Ezzal engedessék meg nekem többek közül felhozni egy esetet példának. Intézkednem kellett egy anya házasságon kívüli gyermekeinek gyermekmenhelyen való elhelyezésére. Amidőn a beutaló végzést megkaptam, felhívtam a gyermekeket is. Igen meglepődtem! — ismerve az anyát, gondoltam, hogy a gyermekei is olyanok lesznek; a legnagyobb fiu gyermek a legnagyobb illedelemmel jelent meg, kinek az arcán, a két szemében benne volt az egész lelkülete, a legnagyobb kedvességgel beszélt. Láttam benne az anyát iránt érzett gyöngéd szeretetet, vonzódást s most én vagyok az eszköz, ami felbontja az anyát és a gyermek közötti szeretet fejlődését. Ha a gyermekotthon Léván megvalósulna, alást hozna itt az emberiségre.

Anyák! — hozzátok szölok, kibek megvan a gyermek iránt való szeretet, kik meg tudjátok érteni a gyermeki ragaszkodást, legyetek segítségünkre! — jöjjetek, ha hivni fogunk.

Léva, 1932. márc. 26.

Rozonyó József
jegyző, egyesületi titkár.

Léva története a 16. század végéig.

Irta: Dr. HAICZL KÁLMÁN.

II.

Euzidinus halála után fivére István, örökösök nélkül lévén, e Barátkát a szomszédos Szántóval együtt a garamszentbenedeki apátságának adományozta. E Szántón 72 szálláson vendégnépek laktak, úgy szintén Léván is, ahol konventjük volt.)

A barsi vámharmadot már I. Gécsé király az apátságának adományozta e hozzáadással: et in omnibus foris eiusdem civitatis, azaz miként egy 1388. évi okmány részletezi: „videlicet in possessionibus Lwdan, Lewa, Solmos et Almas”, vagis a barsi fővámhoz a ludányi, lévai, solymosi és almási mellékvámok is tartoztak.²⁾ Ebből arra is lehet következtetnünk, hogy Léva már 1075-ben, a garamszentbenedeki apátság alapításakor fennállott.

Mikor épült fel Léva vára? Teljes bizonyossággal meg nem állapítható. Barsvmegyé monografiájának amaz állítása, hogy Léva vára IV. Béla idejéből való, igen kevés hitelre számíthat. Közvetlen közelben állott Bars vára, melynek tartozékait az egész vidék alkotta. Bars vára a tatárjárás után is fennmaradt, mert az okmányok még soká emlegetik. A királynak tehát Bars vidékén újabb várra szükség nem volt. A király az ország elpusztultait különben sem rendelkezett annyi anyagi erővel, hogy az egész várendszert saját pénzén kiépíthesse. Azért hievit, a főpapokat és főurakat is várak építésére buzdította s nekik a várépítésre alkalmas helyeken kiterjedt birtokokat adományozott. Így adományozta 1264. július 15-én Mária királynénak a visegrádi puszta hegyet várépítés céljaira s az adománylevelében megjegyzi: „qui etiam loca huiusmodi baronibus et aliis regni nostri fidelibus largiebatur pro faciendis munitioibus”.³⁾ A főpapok és főurak egymástán építették fel várkaikat. Így a Hontpázmányok Ghymest, Csekkést, Bazint, Szentgyörgyöt, Csábrágot⁴⁾ stb. Így kaptak meg 1250. táján Vancha István esztergomi bíboros érsek testvérei Vince és Péter ispánok a susoli völgyet, ahol két-székülvölük építették a saskői várat, mely már 1253-ban Solyomkő néven szerepel.⁵⁾

A Türje nemzetségbeli Szentgiróti Fülöp esztergomi érsek (1262—1273) ez időben foglalta el a garamszentbenedeki apátság-

nak némethi, szöllősi, csejkői és berzenicei birtokait) és valószínűleg ugyanő építtette fel a berzenicei várat, melyet az Arpádház kihalásával támadt zavaros időkben trencsényi Csák Máté, miután másképp bevenni nem tudta, aláaknázás által foglalt el.

Hrussó vára is a 13. század végén, vagy a 14. század elején épült fel, kinek költségén? nem tudni. Csak annyi bizonyos, hogy kir. vár volt és maradt sokáig.²⁾

Ha már most Léva várát nem a király építtette, kinek állott érdekében annak felépítése?

Mint említettük, a tatárjárás után maga a király serkentette a főpapokat és főurakat várépítésre, akit egyes hatalmaskodó oligarchák csakhamar a királyi hatalom ellen is kihasználáltak. Ezek közé tartozott trencsényi Csák Máté, akinek birtokai Trencséntől, Turóctól, Liptótól a Dunáig s a Moravától Nógrád, Heves és Gömör megyék nyugati részéig összefüggő láncolatot alkottak. A 13. század végén több, mint 30 vára volt. E hatalmas ural szemben nemcsak a nemesség, hanem a főurak és főpapok is teljesen tehetetlenek voltak, a szó szoros értelmében hűbéreseivé szegődtek, mert ha vele szembeállni merészkedtek, bosszújától sem a maguk ereje, sem a királyi hatalom meg védhette őket. Így jártak az esztergomi érsek és nyitrai püspök, akik, valamint a királypárti főurak ellen valóságos hadjáratot vezetett és birtokaikat elfoglalta.

Minden valószínűség amellet szól, hogy Léva várát Csák Máté építtette fel, aki Ghymest, Hrussót és Berzenicei hatalmába kerítette.

Barsban a tatárjárás alatt elpusztult magyar lakosság helyére IV. Béla németeket telepített, akiknek városi jogokat és kiváltságokat adományozott. 1275-ben a barsi magyar várjobbágyok mellett már a várnak burgenses polgárai, azaz németek szerepelnek, 1284-ben pedig Bors már civitas³⁾ azaz kir. várjelleg megszünt. Sőt 1320. aug. 29-én Károly király Bors városát összes tartozékával és várjobbágyaival, valamint Báth városát is hű szolgálataért és birtokainak az ellenség — Csák Máté — által történt elpusztításáért kárpótlásként Tamás esztergomi érseknek adományozta.⁴⁾ A barsi vár megszüntülve Bars vmegyé déli része vár nélkül maradt. Csák Máténak ennél fogva érdekében állott, hogy e vidéken is vára legyen és Léva már fekvésénél fogva is igen alkalmas hely volt arra, hogy Csák Máté innen Barsvmegyé déli részét hatalmában tartsa, miután Hrussó és Berzenicei várat is elfoglalta.

Erre lehet következtetnünk abból is, hogy Léva várának első várnagya, akit ismerünk, Kistapolcsányi Gyula, Csák Máté hűve volt, aki hűséges szolgálatairól 1318. évi adománylevelében igen elismerő

¹⁾ Monum. Eccl. Strig. I. 109.

²⁾ U. o. 116.

³⁾ Monum. Eccl. Strig. I. 506.

⁴⁾ Hóman-Szekfü. Magyar történet. II. 149.

⁵⁾ Mon. Eccl. Strig. I. 412.

¹⁾ U. o. I. 612—614.

²⁾ L. Hrussó vára c. cikkemet Nyitraimegyei Szemle 1922.

³⁾ Mon. Eccl. Strig. II. 52, 54, 180.

⁴⁾ U. o. II. 781, 782.

Jó-e, ha az asszony okos?

Erre a kérdésre nem is olyan könnyű a felelet, mint ahogy az első pillanatban látszik. Különösen pedig akkor nem, ha ebben az alakban tesszük fel a kérdést:

Jó-e az, ha az asszony is beleszól a férj dolgába? Sokan vannak, akik azt vallják, hogy a házasság csak akkor lehet boldog, ha az asszony nem törődik egyből, mint háztartásával és gyermekeivel, a nyilvános élet ezer baját pedig egyedül a férjére hagyja. Még csak azt sem mondhatjuk, hogy az egyszerűbb emberek, vagy a nép gondolkodik így, mert éppen ezt vehetjük észre, hogy igen magas társadalmi állású, vagy sok pénz kereső emberek is jobban szeretik, ha az asszony izléssel tud reprezentálni és szépen tudja a pénzt elkölteni, mint azt, ha aktív módon is beavatkozik férje törekvéseibe vagy küzdelmeibe.

Nagyon intelligens, nagyon kiváló és nagyon férfias embereket ismerünk, akik valóságos irtózatokkal beszélnek a logikus észjárású, hidegfejű asszonyokról: a pénzkereső, dolgozó nő egyre jobban kialakuló típusáról. Lámpával keresik a kihalt fűben levő „ideális nő” egy-egy kései példányát: a szendőt, a háziasszonyt, a szűk érdeklődésűt, a naivat: mondjuk ki magyarul, a kicsit ostobácskát...

Nem lehet őket elítélni érte. Van valami megnyugtató abban a magányos szigeten, amelynek partjait el nem érik a viharok: a nyilvánosságtól gondosan óvott családi otthonban. Peer Gynt büszke embertipusának, aki életelőjáról azt tűzte ki, hogy „elég legyen mindig önmagának”, nem véletlenül ideálja az a lány, akit alig száz napja béráltak, vagyis aki tapasztalatlan, együgyű és száz százalékból a férfi védelmére szoruló. Ezeknek a szemében annál becsesebb lesz a fiatal, vagy fiatalos, könnyenhibó, könnyensíró és ezer gyarlóságában is bájos „igazi nő”, minél inkább ritka a fajtája.

Vizsgálat arra is számtalan példát látunk igen nagy embereknél, akiknél nem küzdelem termettségét, sem a férfiaságot kétségbevonni nem lehet, hogy nem érezték magukat

egésznek egy-egy hozzájuk minden tekintetben méltó asszony nélkül. A régi rómaiak senkinek sem jutott még eszébe puhasággal, vagy gyámoltalansággal vádolni: mégis igen nagy szerepet juttattak az asszonyoknak a közéletben és kezdve Egeriától, akinek a szerezése Numa Pompilius, saját bevallása szerint, legjobb ötleteit köszönhette az államalapítás tén, egészen a késői nagy császárnőkhöz: a legtöbb nevezetes férfi mellett ott állt egy-egy asszony, akivel küzdelmeit és dicsőségét vagy balvégtétét megosztotta, nevét neve mellett tette halhatatlanná.

Hát még a reneszánsz-kor nagy asszonyai, akik nemcsak művészeti és tudományos, de háború és békét illető kérdésekben is bátran és nyilvánosan szólaltak bele híres férfiak oldalán! A Vittoria Colonnák, a Borgia Lucreziák asszonytípusa! Ebben az időben a férfi dicsőségét találta benne, hogy minél kiválóbb legyen az asszony, akit térszül választ s minél nagyobb jártassággal bírjon azon a téren, amelyen élettársa aratja diadalait. A költő „költőasszonyról”, a tudós képzet és nagyműveltségű nőről, a hadvezér bátorról és harciasról, a fejedelem hozzá méltó ravasz politikusanőről álmodozott. Később pedig a nagy Napoleon sem vetette meg Josephine segítségét a trón felé törtető útjában és tudjuk, milyen sokat adott anyja bölcsességére...

A hősi, szép idők letűntek. A mai ember harctere szürke és kicsinyes. Ugy hívják, hogy mindennapi élet... erő és bátorság azonban ehhez is kell legalább is annyi, mint a mondabeli sárkányöléshez. És ezen a nagy harctéren is jelentős szerepet játszhat a bátor és okos asszony.

Vannak emberek, akik azt a merész állítást is megkockáztatják, hogy az asszonyi nem általában eszebb, mint a férfi nem. Ez — ismerjük el lovagiasan — túlzás. Bizonyos azonban, hogy az asszonyban van valami ősi ösztör, valami intuíció, amely néha akkor kezd működni, mikor a vaslogika és a megszokott okoskodás minden törvénye csődöt mondott.

Eppen ezért a legokosabb férfire nézve sem szégyen, ha olykor-olykor az asszony

véleményét is meghallgatja. Majdnem minden esetben fog benne találni valami megszívlelnivalót, valamit, ami új, rejtett szempontokra irányítja a figyelmét, amit csak a finom női elme tudott észrevenni. Saját magának árt, ha gögőből elhallgatja ügyei-bajait és mélyen megálázta a gondolkodó asszonyt azzal, ha komoran jár-kél a lakásban és a felesége kérdésozkódását egy kezlegyintéssel inti le.

Természetesen sok mulik az asszonyon is. Még a mai korban is épen elég olyan asszonyra akadhat az ember, aki királynőként akar végigvonulni az életben és a férje gondjait-bajait akkor sem hajlandó megosztani, ha egyébként a maga ügyeiben és üzleteiben bámulatos éleslátásról tesz bizonyosságot.

Magára vessen azután érte, ha férjét csak addig érdekli, míg szép és fiatal! A házasságot hosszú ideig csak a kölcsönös megértés, az asszonyi jószág és okosság tudja régi melegségében és szépségében megtartani. Sokan csodálkoznak rajta, ha valaki jóval idősebb asszonnyal vesz feleségül, mint ő maga és a házasságuk „mégis” példásan szép és boldog. Ezek a csodálkozók nem tudják, milyen rövidéletű a testi kötelet és milyen örökké szól a lelki. Lám Egeria is lehetett már pár száz esztendő és Numa király mégis inkább vele beszélgetett a szent ligetben, mintsem hogy a latin fejedelem valamelyik édesen tudatlan kislányát ültesse trónjára. Izlés dolga, igaz: de ismeretes, hogy Numa király méltán viselte a „bölcse” előnevet.

Kapunyítás a lévai színházban.

A Városi színház tájkán elevebb élet zsong, friss színek tarkállanak, sürgés-forgás és lázas mozgolódás van, készülődés a lévai színházi szezonra, mert megjötték a színészek. Iger, megjötték a színészek!

Ez a mondat a régi színházkedvelőket, a művészbáratokat, az irodalomkedvelőket, a zene rajongóit és a szellemi szépségeket keresőket úgy szíven simítja, mint a most bontakozó tavaszi napsugarak ezüstfényű csillogása a didergőket. Amint a testnek szüksége van a napfény melengető hatására,

módon emlékeztek meg.¹⁾ Kistapolcsányi Gyula Csák Máté halála után 1321. jul. 6-án Léva várát Károly királynak adta át, aki azt Erzsébet királynénak adományozta. Kistapolcsányi Gyula pedig jutalmul 1323. évben Mátyás birtokát nyerte kir. adományba.²⁾ Ettől kezdve Léva kir. várrá lett.

Kistapolcsányi Gyula után Léva kir. várnagyává balthmonostori Bechei Imre egyuttal Bars vmegye főispánja lett, akinek hatalmaskodásairól az okiratok sokszor tesznek említést. A garamszentbenedeki apátságának itteni vámharmadát már 1324-ben elfoglalta, de a király visszaadatta. 1335-ben az apát újból panaszt emel ellene a vármegye gyűlésén, mire a nádor az apátságot a vámharmad birtokába visszahelyezte.³⁾ 1326-ban Miklófia Fülöp emel panaszt ellene, hogy vihnyei és berzencei birtokait elfoglalta és Léva várához csatolta. Az esztergomi káptalan a kir. parancsára az ügyben a vizsgálatot megejtve, megállapította, hogy a kérdéses birtokok Miklós fia Fülöpnek örökös és jogos tulajdonát alkotják.⁴⁾ Ugyancsak Bechei Imre foglalta le a garamszentbenedeki apátságának gozucsai és geletneki vámharmadát is.⁵⁾

1330-ban még lévai várnagy, aki Záh Felician merénylete után Záh Sebét, Felician idősb leányát, Palásti Kopaj feleségét az országgyűlési bíróság parancsára lefejeztette s férjét három testvérével együtt felakasztatta. Bechei Imre 1320-tól Saskó várnagya is volt talán 1329-ig, mert ez évben József mester a várnagy.⁶⁾ viszont 1336-ban Bechei Imre fia, Vesszős mester Saskó várnagya is az itg 1351-ben is, míg Bechei másik fia Tóttós mester 1340-ben barsi főispán, 1343-ban lévai és budai várnagy.⁷⁾

Rupp és Barmegye monografiájának állítása szerint 1340-ben Léva helységnek fele a zabori apátság birtokába jutott s a nyitrai káptalan határokkal különítette el. Ez azonban hibás olvasáson alapszik, mert a kérdéses okmányban „cum medietate ville Leuna” és nem Léva szerepel.⁸⁾

A garamszentbenedeki apátságának barátjai birtokait ez időben Baráthkai Tamás és fiai Benedek és János diák elfoglalták. Az apát bepanaszolta őket s a vizsgálatot a nyitrai káptalan és a zabori

konvent ejtették meg. A per évig húzódott. 1344-ben Baráthkai Tamás végrendeletében Mihály barsi esperesplebános és Miklós lévai káplán (vicarius)⁹⁾ előtt beismerte, hogy a barátjai birtokot csak az apátság nevében bírta, ennél fogva az az apátságának visszabocsátja. A per Tamás halála után is tovább folyt. Végre az esztergomi és váci káptalanok és a zabori konvent megbízottai a kir. emberekkel együtt a következő tényállást derítették ki 1346. nov. 21-én: hogy Baráthkai Tamás a birtokot az apátságtól csak bérben bírta. Ezt végre 1347. április 9-én Tamás fia, Benedek és János is beismerték, mire Pál ispán országbíró¹⁰⁾ Baráthkát az apátságunk itélte oda s az esztergomi káptallal 1347. máj. 15-én annak birtokába bevezette.¹¹⁾ Nagy Lajos király pedig ugyanazon évi jul. 28-án Euzidinus 1156. évi alapítólevelét és Martirius érsek jóváhagyó okmányát megerősítette.¹²⁾

1367-ben a király a lévai vár jövedelmeinek egy részét ad honorem, vagyis fizetés és jövedelem fejében László opuli hercegnek és nádorispánnak adta, úgy azonban, hogy a vár továbbra is a királyé maradt.¹³⁾ Ha ez igaz — bár a nádor életjára nem tud róla —, ugy a hercegnádornak Bars vmegyében Léva már második birtoka. Ugyanezen időben kapta meg ugyanis kir. adományba Hrussov várát tartozékaival együtt és 1369-ben az esztergomi káptalan Hrussov várának határait a hercegnádor javára járta be.¹⁴⁾ László hercegnádor lévai birtoklása, illetve haszonélvezete azonban nem sokáig tarthatott, mert néhány év múlva, midőn magyarországi birtokai helyébe Orosz és Lengyelországban kapott uradalmakat, az előbbieket a király kezébe visszabocsátotta. 1372-ben már Lengyelországban volt. Ittléte alatt négyszer: 1367. szeptember 12-én, 1369. szept. 12-én, 1370. szept. 11-én és 1372. június 28-án tartott megyegyűlést, mindannyiszor Bars helység közelében.¹⁵⁾ Máskülönben a vármegye gyűléseit e korban rendszerint Barson és Léván tartotta.

A következő években Léva még mindig a királyné birtoka. 1378-ban ugyanis István lévai várnagy a királyné nevében jár el Várad Benedek és László fivéreik ellen, akik a lévai várhoz tartozó Kálnán erőszakoskodtak.¹⁶⁾

¹⁾ Botka. Oklevéltár. 9. 10.

²⁾ U. o. 14—16.

³⁾ Knauz. A Garam melletti sz. benedeki apátság. 231.

⁴⁾ Botka. i. m. 19. 20.

⁵⁾ Mon. Eccl. Strig. III. 541, 547, 553.

⁶⁾ Knauz. 189.

⁷⁾ Knauz. U. o. és Mon. Eccl. Strig. III. 373. Téves Bars vmegye monografiájának amaz állítása, hogy Vesszős mester is lévai várnagy volt.

⁸⁾ Magyarország földrajzi tört. II. 640. Bars vmegye. 132. Monum.

⁹⁾ Strig. III. 672.

¹⁰⁾ A plebánia t. i. Baráthkán volt.

¹¹⁾ Mon. Eccl. Strig. III. 635—641.

¹²⁾ Monum. Eccl. Strig. III. 646.

¹³⁾ Barsvármegye. 132.

¹⁴⁾ Pór. Opúli László herceg, Magyarország nádora. Századok. 1900. 543—554.

¹⁵⁾ DL. 5726.

¹⁶⁾ Pór, u. o.

¹⁷⁾ Botka i. m. 61—63.

éppen úgy kívánja a szellem is, az emberi lélek is a maga melengető, felütdítő napfényt, amit most a színészet fog jelenteni számunkra.

Hogy az emberek tele vannak gondnal, bajjal, nagy probléma lett máról-holnapra a kenyérvétség: ez mind tagadhatatlan. De hát a téből, a legnehezebb évszakból valahogyan már kiéltünk és a tavaszra indu'unk neki, amelynek meg van az a nagy hatalma az emberi lélek felett, hogy friss reményeket képes ébreszteni s ebben az emelkedő lelki új atmoszférában benne lebeg valahogyan az a könnyed hangulat, amelyben az emberek szébbnek és biztatóbbnak látják a jövőt, mint pl. pár hónap vagy még pár hét előtt is.

Ez a tavasz lelkeket átalakító ereje, ami csak biztató jelenség lehet a most érkezett szintársulatra, mert a színház sorsa mindég a közhangulattól függ. A tulontul elkecseregett vagy elsavanyodott emberek leülnek a siba busulni, kontemplálni, a reményeket ringató bizakodó emberek pedig elmennek a színházba, hogy mégjobban megerősítsék magukat egy kis lelki frissítéssel. Mert bizony úgy van az, hogy az ápolatlan lélek előbb össze-roppan az élet sulya alatt, a léleknek is meg kell adni a maga időközi kis felrészítőt, hogy ellenállása az élet bajaival szemben növekedjék.

Tegnap nyílt meg a lévai színészeson, amely egy hónapig fog tartani. Ez idő alatt a szintársulat bemutatja a budapesti színpadi irodalom legfrissebb hajtásait, megismerteti a közönséggel a legújabb darabokat. Napról-napra újdonság fog színré kerülni.

Ezt a nagy munkát, forró igyekezetet honorálni kell a közönségnek is. Méltányolni a magyar színészet is sújtó közállapotokat. Mert a magyar színészetnek Szlovénországban élni kell! Itt a kisbetségi-sorsban a magyar színészet élete mást jelent, mint pl. Budapesten. Mi nem vigasztalhatjuk magunkat azzal, hogy a színház vélságba jutott Párisban, Berlinben és Budapesten is. Páris élete mindég francia lesz, Berlin élete megmarad németnek továbbra is, vagy Budapest élete magyar lesz még akkor is, hogyha

minden színháza bezárja kapuit a gazdasági krízis hatása alatt, de nálunk a mi kisebbségi magyarságunk egyik életfenntartó kulturáliszlopa dőne ki színészettünk katasztrófájával. Azért kell Lévának és a vidékének össze-fogni, hogy a magyar szintársulat lévai egy hónapos szezonját kielégítővé lehessen tenni, hogy szerencsésen átmenthessük színészettünket a jobb időre, amelynek utóvőgre mégis csak el kell jönni!

KÜLÖNFÉLÉK

SZONETT

Szívedbe ringatsz minden földi vágyat
Virággal hinted a fájó bánatot;
Dalolva töltöd el az éjszakákat
És a legszebb érzést nekik átadod.

Ott vagy, ha tavaszra ébrednek a vágyak,
Mosolygva a legszebb virágot téped.
Mint királynőt Teged epedve várnak,
Hogy égő szívükre öleljenek Téged...

Hol szomorúak, sötétek az esték,
Az élelet szívből igazán szerettek:
A legszebb hitet ott élethe hívod.

Lelkükre hinted az örök eszmét
S lemosod az élelet minden szennjét:
Tiszta szerelmed a szívekben ird...

SASS JÁNOS.

— **Báthy László sulyos beteg.** Báthy László esztergomi prélat us kanonok, volt lévai plebános gyomorvérzésben sulyosan megbetegedett s amint értesülünk, gyógykezelés végett a budapesti klinikára szállították.

— **A Középszlóvenszoki Nemzetgazdasági Megye** f. hó 10-én délelőtt tartja Zsilyomban a városháza termében II. évi közgyűlést. Napirendjén 16 ügy szerepel.

— **A Leány Szivgárdának** április hó 3-án, ma délután 5 órakor a Katolikus Kőr színháztermében tartandó jótékonyesü

előadásának műsora: 1) Ott, ahol a fehér maszló. Éneklők az új gárdisták. Mgvégdünk mi. Szavajja: Bálík L. 2) Dalra szívek. Előadja: Németh Iii. Hozzád menekülök. Éneklők: A gárda énekkara. 3) Virágtánc. Bemutatják: D:anka M., Gaspár J., Getler R., Gergely M., Jaszenovics A., Kónya E., Oftermann M., Orbán E., Pál V., Pálka M., Stugel M., Szemere I. 4) Szivgárdista. Vig jelenet. Szereplők: Szivgárdista Boromiszta Iii, Testvérei Hrdina Magdus, Grausz V, Jutka Gergely Erzsike, Mama Gáse Stefánia, Barátnő Szalay Gizli, Öregasszony Gergely Irón. 5) Prólóg. Irtá: Dr. Rév József. Mondja: Rév Boriska. 6) Szent Dorothea. Színmű 2 felvonásban. Páiler Vilmostól. Személyek: Valéria, Galeiria: császár neje Marcell Mária, Cornelia, a császári helytartó neje Várady Annus, Callista, Cornelia leánya Reindl Mimi, Flória, Lydia, Dione, Szent Dorothea, Callista barátónk: Klain Sari, Miklóssy Annus, Kovács Magdus és Dzsaja Rozsi, Keresztény leánya Reindl Zsuzsika, Bonosa, rabszolganő Wanger Vilmi, Angyal Pálgar Erzsike, Udvarhöggyek: Bandzi E., Kovacs E., Pácsi Zs., Styaszal V. Előkép: Jezus: Urbán Iolyka, Angyalok: Bakó E., Breier M., Hubacsok L., Ivány I., Kerepesy J., Lányi E., Reindl Zs., Sági E., Szlusnyi E., Weisz M.

— **A Lévai Nőegylet husvététfői teadélutánja** a farsanghoz hasonló nagy siker jegyében zajlott le a Donn-áteremben. Nem csupán az erkölcsi siker volt hasonló, hanem az anyagi siker is a farsangi teadélután szép méreteinek felett meg, így az árkaház részére ismét jelentékeny összeget sikerült az ügybuzgó rendezőségnek összehozni, ami azt bizonyítja, hogy a nőegylet jelszava: könyörüljünk az árvaakon! mindég eleven erővel hat.

— **Köszönettelék az új lakástörvénytervezet.** A népjóléti minisztérium közölte az új lakástörvénytervezetet. Az új törvényjavaslat az egész lakás-és építkezési kérdéskomplexumot egységesen hosszulejárata akarja rendezni. Minthogy a lakók védelméről szóló törvény hatálya június végével lejár s addig akár provizoriummal, akár

Léva a Lévai-Cseh család birtokában.

Nemsokára azonban Léva vára gazdát cserélt. Zsigmond király 1387. nov. 19-én Sárjai Péter fia László-nesternek, udvari vitéznek és Csókakő várnagynak kir. adományba adta Hrussó várát tartozékaival és a nyitrai megyei Nagyszécsénnel együtt. Sárjai László pedig a következő évi április 17-én mindezeket és a hont megyei Pásztót és Szakállást, ősi birtokait visszabocsátotta a király kezébe Léva váráért s a hozzátartozó Bars, Csütörtökhegy és Báth helységekért.) És itt kissé megállapodhatunk.

A Sági—Sárjai—Lévai—Cseh család egyik nevezetesebb őseivel Sági Vörös Bede ispánnal már a 14. század elején találkoznak, mint Csák Máté oadaóó hívével, aki ura megbízásából Tamás esztergomi érseknek Gyarmat, Sz. György, Szóóó, Bogdány, Kéménd, Farnad és Salló birtokait elfoglalta és kifosztotta. Ugyanezt tette az esztergomi káptalan keszi-í és sági birtokaival is.)

Ez időben Sági Vörös Bede Csák Máténak hrussói várnagya, aki Csák Máté halála után a várat Károly királynak adta át s úgy látszik, ennek megjutalmazása fejében a várnagyit tisztet továbbra is viselte. 1344-ben a Sárjai nevet vette fel. Sok birtokot szerzett Barsban s ezekkel vette meg a család későbbi gazdságának alapját. Fia Sárjai Péter a vagyonszerzést folytatta, egyébként nagyobb szerepet nem vitt. Péternek fia László azonban Zsigmond király udvarába került, aki Csókakő várnagyává tette. Rövidesen életpályája merész ívelést futott meg s az ország legmagasabb állását töltötte be. 1390-ben Temes vmegye főispánja, 1392-ben Szlavónia bánja, 1393-ban kir. főajtóállómester, majd kir. udvarmester, 1396-ban Liptó megyének is főispánja. A király őt a török ellen induló magyar hadseregnek egyik fővezérévé tette. A szerencsésen nikápolyi csatában azután annyi sok országnaggyal egyetemben ő is elveszett.

Alighogy Léva várának birtokába jutott, egymásután bérbevette a garamszentbenedeki apátságban barsi vármármadát, ugyanitteni telket és bálványi más néven slyomosi, továbbá szöleni (ÓBars és Nagyközmály közt) pusztáit, amelyeket azután egyszerűen elfoglalt.) Ebből a perek egész sora keletkezett és egy századon keresztül tartott. A környékbeli nemességnek is Sárjai László hatalmaskodásai-ból kifolyólag sok baja, pere támadt vele szemben. A Simonyiaknak csánki és kéri birtokait elfoglalta.) Fia Péter, aki 1395-ben már a Lévai nevet használja, folytatja atyja birtokfoglalásait és a Váradiai és Szecseiek zsecei, újváradí és perlepi birtokait elfoglalta.) 1399-től kezdve Sárói Cseh Péter, majd Lévai Cseh Péter nevekén szerepel.

Zsigmond király a fogságból való kiszabadulása után behunyt szemmel nézte híveinek hatalmaskodásait, enneltova Lévai Cseh Péter is szabadon garadálkodott. Így a király tudtaval és helyeslével Garai Miklós és János, Stibor, Szecsenyi Simon, Forgách Péterrel stb. együtt Lévai Cseh Péternek is resz jutott Kamzai esztergomi érsek jávaiból, amelyeket ezek elfoglaltak.) Atyja nyomdokait követte, a garamszentbenedeki apátságban barátka, szantói, szengői (alias Apátóóde, Bars előtti Csütörtökhegy mellett), ladányi, csitári, kelesényi, macskaséri, zsemleri birtokait egymásután elfoglalta, sőt mint Bars vmegyének főispánja a konvennek hiteles pecsétjét is zár alá tette.) 1404-ben a király a vaczi püspökség lefoglalás jogzáinak világi kormányzójává teszi és aug. vegeén azt írja róla, hogy a rábizott püspökségnek gondos őre.)

Lévai Cseh Péter életének nagy részét a király udvarában töltötte, akinek egyik legnívőbb embere és vállalkozásaiban oadaóó támogatója volt. Zsigmond király nem is feledkezett meg róla és királyi kegyeiben bővegesen részesítette.

Lévai Cseh Péter ama főurak és főpópok közt szerepel, akik 1402-ben az Albert osztrák herceggel kötött örökösödési szerződést aláírták. 1404-ben kir. főlovászmesterré lett és maradt 1415-ig, majd a macsói bánságot nyeri el. A sárkányrendnek 1408. dec. 12-én k. alapítólevelében azok között van felsorolva, akiket Zsigmond király az igaz hitért való küzdelmeik jutalmául eme kiváló renddel tüntetett ki. A lengyel királlyal 1412-ben kötött lubliói egyességet ő is aláírta. 1416-ban aug. havában a főurak budai gyűlésén őt bízták meg azzal, hogy menjen el Lazarevics István szerb despotához s az ő közbejöttével tárgyaljon a török fogságba került főurak kiváltása érdekében. Az alkudozások eredményeképp Cseh Péter közölte a visszatérésére Pécsset váro főurakkal és főpópokkal, hogy a török a foglyok váltságdíja fejében 65,000 aranyat követel. E nagy összegnek előteremtése végett a nemességet felhívták, hogy a kilencednek hatodrészt engedjék át a célra.

Visszatérte után a konstanciái zsinatra sietett, ahová állásához mért nagy fényvel, 36 főnyi kísérettel vonult be. Továbbra is a király udvarában és kíséretében látjuk, ahol az ügyek intézésében mint előadóóó működik. Közben Bars vmegye főispánja lett. 1429-ben Ujlaki Istvánnal Valkó, Szerém, Bodrog és Baranya vmegyék főispánjaként szerepel.

) Lányi—Knausz Magy. egyháztört. I. 697.

) Knausz i. m. 78, 142—208.

) Sörös Pongrácz. Lévai Cseh Péter. Századok. 1903. 826.

) DL 30301.

) Monum. Eccl. Strig. II. 659, 661, 662.

) Knausz. i. m. 142.

) Fejér. Cod. Dipl. X, 44. és X, 126.

) Botka i. m. 80.

padig véglegesen meg kell ezt a kérdést oldania, április hóban aktualizálva válik s a javaslat bizottsági előkészítését meg kell kezdeni. A javaslat szerint az építkezési mozgalom támogatása továbbra is fennáll, a közvetlen támogatás abból fog állani, hogy könnyebben juttatják a házépítőket építkezési telekhez s azoknak adókedvezményeket nyújtanak. Az építkezési telekre vonatkozólag a javaslat lehetővé teszi az állami telkek megszerzését vásárlás vagy csere útján, vagy szükség esetén kisajátítás útján is. Az adómentesség az 1934. év végéig befejezett építkezéseknél úgy marad, mint azt a régi törvény megállapítja. 1935-től az adómentességet két egymást követő évnél mindig egy évvel meghurtják addig, amíg az adómentesség az egyes adóokról szóló törvényvel megállapított mértéket el nem éri. 25 éves adókedvezményt csakis közjogi testületek, vagy közhatalmú építkezési szövetkezetek által felépített kislakások élveznek, tekintet nélkül arra, hogy az építkezés mikor fejeződik be. A lakbérékre nézve a következő emelési lehetőségeket tartalmazza a javaslat: a lakbér 1933-tól kezdve évenként 40%-al, a nagyobb üzemhelyiségeknél 60%-al emelhető, de csak azon bérlőknél, akiknek jövedelme a családtagok száma szerint a 30.000, 35.000 és 40.000 koronát meghaladja. A többi bérlőre nézve a lakbérémeles kezdetét kormányrendeletileg uton fogják megállapítani addig, amíg a gazdasági viszonyok általános javulása a lakbérémelesét általánosan lehetővé teszi. Lakbérémelesé addig engedhető, míg a felemelt lakbér a békebeli lakbérnek megszokását el nem éri. A javaslat rendelkezik még az építkezési járulékokról, az állam visszakereseti jogáról és más, a lakáskérdéssel kapcsolatos dolgokról. A javaslat a koalíciós pártok között hosszadalmas tárgyalás alatt van, de eddig még nem sikerült megegyezésre jutni a régóta megoldásra váró kérdésben.

— **A Keresztény Munkás Egylet magyar daleste ma este 8 órakor saját színházában.**

— **A Kálnai Sport Club teasétílyt rendez április 3-án este 8 órakor a Hruskaféle vendéglőben, melyre az összes sportkedvelőket tisztelettel meghívta a club vezetősége.**

— **Az új adók.** A kormány által terbe vett új adókra nézve hosszas tárgyalások után létre jött az elvi megegyezés a gazdasági miniszterek között. A söradó emelését három részre osztják. A vendéglősök és a kis sörfőzők literenkint 5 fillért, a nagy sörfőzők két fokozatban 7, illetőleg 10 fillért fognak fizetni. Így a papirosan, a valóságban pedig mind a három adópótlékot a közönség fizeti meg. A forgalmi adó fél százalékos emelését csak azokra az üzemekre vetik ki, melyeknek évi forgalma meghaladja a 150 ezer koronát. A gyárak főjainál az emelés 2 százalékos fog kitenni, amit különösen a Bata-cég fog megérezni, de hát meg is bírja. A cseh iparos párt a kormányjavaslatot ebben az alakban állítólag nem ellenzi. A benzinnel szeszszel való keverésére vonatkozóan is hir szerint megvan a megegyezés a politikai pártok és a kormány között. A keverés folytán előálló adóvesztésedet pótolná a szeszfőzők, a répa-szeszgyártás, a szénbányák és az ecetgyártás. A keverés folytán a benzín 35 fillérről drágább lesz, de hogy az ára még se emelkedjék, arra fognak szolgálni az ásványolajokra kivendőt adók és a szesz árának 5 fillérről való leszállítása. Ezekből a forrásokból annyi jövedelmet kapna az állam, hogy le lehetne szállítani a szeszszel kevert benzín árát 25 fillérről és így még csak 10 fillér árkülönbséget tiltatására kellene megfelelő fedezetről gondoskodni.

— **Meghívó a LSE közgyűlésére.** A Lévai Sport Egylet április 12-én este fél 9 órakor a Lévai Casinó nagyertermében tartja XXXIV. évi rendes közgyűlését, amelyre az igen tisztelt tagjait ezennel meghívja. Dr. Kmoskó Béla s. k. elnök, Márkus Barna s. k. igazgató. Targysorozat: 1) Elnöki megnyitó. 2) Pénztárnok jelentése: múlt évi származékos felolvassa és jóváhagyása. Jövő évi költségvetés beterjesztése. 3) Tisztújítás. 4) Esetleges bejelentett indítványok tárgyalása

— **A lévai színház műsora:** Ma, vasárnap délután négy órakor mérsékelt helyekkel Viktória, operett. Este egygyed 9 órakor Pillangó, Szilágyi—Kardos—Szemes—Kola operettje. Hétfőn A potyautas, Lestyan—Vaszary vigjátéka. Kedden A ballarina, Martos—Sizmay operettje. Szerdán Zöld barány, Vaszary—Szemes—Kondor operettje. Csütörtökön Cserebogár, sarga cserebogár, Erdélyi operettje. Pénteken a gyógyszerész ur, Doillet vigjátéka Harsányi Zsolt fordításában. Csak felnőtteknek! Hélyarak: 15, 10, 7, 5 kő.

— **Bogdán—Farágó Goethe-estje** a szintársulat megérkezése miatt elhalasztott. Az elővetelben eladott jegyek érvényesek lesznek.

— **Szines és film iskolai tanfolyam Pozsonyban.** Faragó Ödön a Lévan is jól ismert volt szinzigazgató Pozsonyban tanfolyamot nyitott, ahol mindazok, akik a színés és film, valamint előadói pályára készülnek, — kiképzést nyerhetnek. Faragó Ödön neve garancia, hogy akik hivatottágot éreznek magukban: bizalommal forduljanak hozzá. Faragó a színés és film tanfolyamra három havi próba időre veszi fel a jelöltet. Ennek az időnek leteltével történik a továbbképzés, ha az illetőnek a pályára tehetősége van. A tanítási díj, a jelenlegi nehézségeket tekintve veszi és igen méltányos. Faragó Ödön állandó lakhelyén Pozsonyban — Carlton, d. u. mindennap található. Műkedvelők betanítását szintén készséggel vállalja. Szives figyeimbe ajánljuk ezt a ritka alkalmat mindenkinek, akik a pályára hajlandóságot éreznek. Levélben megkeresésre is szivesen ad felvilágosítást Faragó Ödön.

— **Brogányi Kálmán előadása Léva.** A Munkás Akadémia közli, hogy sorozatos előadásainak keretében ma, vasárnap, délelőtt fél 11-kor Brogányi Kálmán esztétikus (Pozsony) tart előadást „Társadalom, művészet, forma” címmel. Az előadást vitetett képek teszik szemléletesebbé és színebbé. A nagy érdeklődésre való tekintettel az előadás a Városi Színház nagyertermében lesz megtartva. Belsődíj nincs! Önkéntes adományok a költségek fedezésére köszönettel fogadtatnak.

— **Csónakon zárandokol a Szentföldre.** A hét elején egy kis csónakot vert ki a szél a párkányi dunapart. A csónak utasa Wau Gottfried bajor földműves, aki Regensburgnál szállott a csónakba, hogy a Szentföldre zárandokoljon. Fogadalma szerint a zárandokot csak vízijárműveken fogja megtenni. Eddig egy hétet töltött már a Duna hátán. A szél elcsendesedésével folytatta csónakutját Budapest felé.

— **Felmentési ítélet egy kénkedési ügyben.** Ifj. Gyurka István honti és Santa Antal ipolygási lakosok kénkedési vád miatt állottak a komáromi kerületi bíróság előtt. A vádirat szerint Santa Antal arra vállalkozott, hogy Gyurka Istvánnak megszerez bizonyos katonai adatokat, többek között az ipolygási helyőrség lőporos tornyának elhelyezését. A megtartott tárgyaláson nem merült fel konkrét bizonyíték. A bíróság felmentési ítéletet hozott, amely ellen az államügyész fellebbezést jelentett be.

— **A német tudomány legújabb vívmánya** gyanánt kommentálta Bergius Gyűgyesnek a világhírű német vegyésznek azt a bejelentését, hogy rövidesen olyan kenyerrel fognak táplálkozni, amelyet fából sütünk. A faliszat nemcsak kenyérsütésre lesz alkalmas, hanem belőle egyéb tésztafélék is lehet előállítani. — A laboratóriumokban évek óta folyó vizsgálódások — mondja Bergius — bebizonyították, hogy a fa tartalmazza mindazokat a tápláló anyagokat, amelyek más növényekben találhatók. A különbség csak az, hogy a fa nem nyújtja ezeket az anyagokat a fogyasztásra közvetlenül alkalmas állapotban. A fő probléma, amely próbára tette kintarsunkat, éppen ezért az volt, hogy miként vonhatjuk ki a fából az izletes és tökéletesen emészthető anyagokat. Kiszivargató hírek szerint Bergius olyan eredményes eljárást fedezett fel, hogy egy kilo fa tápértéke megfelel egy kilo zabnak. Abban az esetben ugyanis, ha az ember fával is

táplálkozhatik. Németország megszabadul négy millió tonnát kitevő gabonabeviteli szükségletétől, ami egyszerűen a világ legzadagabb államává teheti. A német mezőgazdák egyelőre nincsenek elragadtatva a fával való táplálkozás gondolattal s a burgonyatermelők már tiltakoznak is a Bergius-féle eljárás gyakorlati hasznosítása ellen, mert a burgonya árának óriási csökkenésétől, következképpen a termelési költségek nagy emelkedésétől tartanak.

— **Autó és a kocsi karambolja.** Hétfőn a lévai katonai lövőtér mellett az országjuton egy kocsi és egy autó összefutott. Javurek Géza hentes Szecsce felől jött autóján, vele szemben haladt Klein Benő kocsija. A lovakat hájtó kocsi azt mondja, hogy szabályosan ment, de az autó erős reflektorfényé amidőn a szemébe villant elkápráztatta. A kocsi rudja az autóba hatolt s a benne ülő három személy egyikét, Javurek háztartási alkalmazottját a fején megsebesítette több fogat kiütötte. A leányt a kórházban ápolják. Az autó pedig az egyik lovat sebesítette meg súlyosan. A vizsgálat folyik.

— **A barsi karok és rendek megszabják a hus árát és az arató részt.** Közűnkbe került Bars megye 1840. évi közgyűlésének egy határozata, melyet Ujbányával tudtunk. A régi érdekes írás így szól: Nagy Erdemű Nemes Tanács! Különösen tisztelt Urak! Az utolsó Köz Gyűlés alkalmával a Tettes Karok és Rendek a hus árának megállapítását tanácskozás alá vevén, — marha husnak az arát úgy mint eddig volt, tudniillik: az 1 ső osztályozásu helyeken fontyát 13. Váltó krajtzárra, — a 2 ik osztályozásu helyeken 12. Váltó krajtzárokra, az 3. húsunk 1 ső osztályozatu helyeken 9. második rendű helyeken pedig 8. Váltó krajtzárokra, — Ugy szinté Borju husnak fontyát ataljaban 12. Váltó krajtzárokra. — Vihnye és Szklenő helyekre nézve a nyári hónapokban minden hus nemének ára az első osztályozásu helyek szerént megszabtatván, ebbőlí árszabások közé tétetni kegyesen elhatározták. — Mely ar szabás július 1 ső Napjától kezdődik. — Az arató és cséplő rész, a Lévai, Verebelyi és Kis Tapolcsányi jársokban minden Gabona neméből, ugymint Taval 12 re, a Garami és Oszlányi jársokban 13 ra, a Nyomatok részé pedig ataljaban minden jársokra nézve a 13 a, és végre egyébb élelombeli járandóságoknak kiszolgáltatása eránt a már régt óta fen álló határozat továbbra is megállapított. — A ki magamat a Nemes Tanács betes indulatiba ajánlván, különös tisztelettel maradok. — Galetnek junius 29-én 840. Nagy Erdemű Nemes Tanácsnak legköteletesebb Szolgája Brogányi István Jársabéli Fő Bíró.

— **Véletlen szerencsétlenség a revolverrel.** Balogh Lajos farnadi lakos gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétségével vádozta az ügyészesség. Forgópisztolyával gondatlanul járt el s a véletlenül elsült forgópisztoly golyója Gubicza Andrást találta, akinek 8 napot meghaladó egészség-háborítást okozott. Vádoltot beismerte, hogy a forgópisztolyt elsült a kezében, de nem érzi magát bűnösnek, mert nem tudta, hogy van benne lövedék. A sértett terhelő vallomása után 8 napi fogházra és 200 koronára ítélték jogerősen.

— **Erőszakos szerelme.** Prska Ferenc fűri származásu kóborló munkanélküli megjelent Garamkecsényben a teknővájó cigányok között, ahol az egyik nőt arra akarta erőszakolni, hogy hagyja el a táborát, álljon vele össze és induljanak utnak. A teknővájók az erőszakoskodó szerelme erre jól helyben hagyták. Prska ezért felkereste a közösi bírót, akitől a sértüléseire való hivatkozással, azt kérte, hogy kísérsje őt a lévai kórházba. A bíró Prskát először a csendőrségre vezette, ahol Prska azt a mesét adta elő, hogy a teknővájók kirabolták, 450 koronáját elvették. A csendőrség erre szembesítette Prskát a teknővájókkal, mire kiderült a hazugság s a végén Prska még a kórházi kényelemtől is elesett, mert „sérülései” nem voltak olyan természetűek, hogy kórházi ápolást igényeltek volna. Prskát erre letartoztatták és kórház helyett a jbróság fogházában helyezték el.

A „BARS” heti rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

9.30 Hírek.
9.45 Hangverseny folyt.
11.10 Nemzetközi vízjelzés.
12.— Deli harangszó.
12.25 Hírek.
12.35 Hangverseny folyt.
13.— Pontos időjelzés.
14.30 Hírek.
15.— Piaci árak, árfolyam hírek.
16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, április 3.

BRATISLAVA. 10,15 Gramofon, 17,50 Táncezen.
18,25 Kafendá-Zacha zongoraművész. 18,50 Gramofon. 21 Rádiózenekar.

BUDAPEST. 9 Hírek. 10 Ref. istentiszt. 11 Egyh. zene és szentb. a várpalánia templomból. Majd: Operaházi zenekar. 14 Gramofon. 15 Földm. előadás. „Mivel csökkenthetjük a külföldi takarmányok használatát.” 15,45 Rádió Szabad Egyetem. 17,10 Bekeffy-est. 19 „Sárga Jankó utolsó nőjének” felolv. 19,30 Operaház előadása. „Mind így csinálják.” Vigopera 2 felv. Utána: Bura cigányzenekara.

PRAHA. 7,30 Fűrdezenekar. 9 Egyh. zene. 10 Hangv. 11,20 Vonósnyegyes. 12,03 A 28-ik gyalogezred zene. 20 Poustevsky-fúvószenekar. 20,20 Jazz.
WIEN. 10 Rigoletti hangv. 11 Haydn-emlékkönyv. 13,15 Verdi: Ruccellini c. operája gramofonon. 16 Recktenwald zenekar. 17,35 Brahm-est. 19,50 Dalok, áriák.

Hétfő, április 4.

BRATISLAVA. 16 Gramofon. 16,10 Zene. 17,40 Zoubek hegedűművész. 19,05 Zene. 22,20 Schrammel zene.

BUDAPEST. 9,30 Hírek. 10 Egyh. zene és szentb. a belvárosi templomból. Utána: Zenekari hangv. 14 Gramofon. 15 „Kalandos közgazdasági tervek” előadás 15,30 A „Tündérvásár” meséje. 17 A Központi Papnevelő Intézet növendékeinek hangv. 18 A cári Oroszország útja a pusztulás felé” előadás. 18,30 Honvédezenekar. 19,50 Sporteredmény. 20,10 Szimfonióelőadás a studióból. „Kie az asszony” 3 felv. Majd: Magyar cigányzenekara. 23 Megyeri tangó- és jazz-zenekara.

PRAHA. 11 Gramofon. 15,30 Eisner Kati dal-estje. 17,55 Gramofon. 19,20 Ruda Juris vidám estje. 21,03 Haydn: A-dur negyes. 21,30 Herzsmann zongoraművész.

WIEN. 11,30 Faltl-negyes. 13,10 Alpsei zene. Gramofon. 17 Hangv. 20,30 Lehár: A kék Mazur, operett.

Kedd, április 5.

BRATISLAVA. 16 Gramofon. 16,10 Rádiózenekar. 18,30 Gramofon. 19,05 Szókratész fúvószenekar. 22,20—23 Cigányzenekar.

BUDAPEST. 9,15 Hangv. 12,05 Házikvintett hangv. 16 Asszonyok tanácsadója. 17 Farkas cigányzenekara. 18 „Milyen ember az igaz újságíró” előadás. 18,30 Szent Benedek-emlékkönyv. 19,40 Filharmóniai Társ. kamarazene. Majd: Sovánka cigányzenekara. 23 Somogyi franciánvélő előadása.

PRAHA. 11 Gramofon. 15,30 Rybas hegedűművész. 17,55 Gramofon. 19,25 Csavargódalok. 20,05 Dvorzsák-dalok. 21 Rádiózenekar.

WIEN. 11,30 Berda-negyes. 13,10 Gramofon. 18,45 Geiger-zenekar. 19,05 Szimfónikusok zenekara.

Ondrejovce községi tanács.

777/1932. ad. sz.

Árverési hirdetmény.

Ondrejovce község (zeliezovcei járás) bérbeadási nyilvános szóbeli árlejtés útján községi vadászati jogát. Az árlejtés 1932 április 15-én d. e. 9 órakor Ondrejovce községházánál lesz megtartva.

Az árlejtési ár 1000 Ké, vadium 1000 Ké. Az árverési feltételek megtekinthetők a községi bírónál.

Ondrejovce, 1932 március 30-án.

Községi tanács.

BELVÁROS

legforgalmasabb utcájában 2 esetleg 3 udvari szoba (emeleten) bérbeadó. Bővebbet NYITRAI és TÁRSA KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.

IRODAI IRÓGÉPEK kaphatók Nyitrai és Társánál.

H. W. Van Loon: „Az emberiség története az ősembertől napjainkig. Album alak, sok képpel 39.— Ké. Kapkato: NYITRAI és TÁRSANÁL Léván

— Nevel, tanít, mulattat! Az Én Lapon minden száma, mert a gyermeki lelkeket jól ismerő szerkesztő olyan körültekintéssel állítja össze a lapot, hogy abban minden megtalálható: kis szindarab, két világhírű regény, mesék, versek, humoros cikkek, sportrovat, technikai közlemény és sok-sok hasznos kép. Minden szülő megtakaríthatja havonta azt a 6 Ké-t ami a tartalmas gyermekújság előfizetéséért, ha, mert a gyermek fejlődését nagymértékben elősegíti egy ilyen modern szemléletű okos lapocska. Szerkesztőség: Košice Ruman u. 15.

— **Az adóhivatalok meggyorsítják a munkájukat.** Az adóhivatalok most küldik ki az adóelavnyoknak a felhívásokat az adóbevallások benyújtására. Ha az adóelavny a felhívásnak nem tesz eleget, az adóhivatalok az illetőt rendbírósággal sújtják, ezenkívül az illető adóját szabad mérlegelés alapján vetik ki. A pénzügyminisztérium a közelmúltban utasított adott az alárendelt hatóságoknak, hogy ezt az eljárást ezidén a legszigorúbban tartásuk be és hogy az 1931. évre szóló adóbevallásokat a legsürgősebben dolgozzák fel. Ennek alapján várható, hogy az adóhivatalok az 1931. évre szóló fizetési meghagyásokat már júniusban kezdik kikészíteni. Mindenesetre nagy hiba mered, ha az adófelbevezések gyorsabb tempóban való elintézésére nem történik intézkedés.

— **Dramával végződött husvéti szokás.** Régi szokás az ipolygási fiatalgás között az, hogy a husvét hétfőjének előestéjén a fiatalemberek emlennek a lányos házakhoz, ahol husvétit tojást kérnek. Ez évben is 8—10 fiatalember egyesült erővel indult neki a tojás keresnek. Sok helyen szívesen fogadták őket, de a Tabán-utca egyik házában megriák. Duda András fegyvert vett elő és elkezdte lövöldözni az ijedten szétszaladló legények közé. A fegyver golyói közül az egyik eltálatta Tóth Pál fiatalembert. A sebesítést a társai vettek apólas alá, majd orvost hívtak, aki kioperálta a testébe fúródott golyót. A sebesült feljelenítésére a csendőrség megindította a nyomozást.

— **Orient Kínóban ma, vasárnap d. u. fél 3 és 4 órai kezdettel nagy népeledások során egy csodálatos repülőatrakció kerül bemutatásra Wings címen.** Este a Magasabb diplomácia című rendkívül mulattató hangos vígjáték utolsó előadásai, számos kiváló film-zetel szereplésével. Kedden egy újabb film Redt ezredes kémkedéséről a prágai nemzeti színház tagjainak szereplésével.

Sok pénzt takarít meg, ha férfiruha és felöltő szövetét KOHN MIKSA divatruházában veszi meg, ahol előnyös vétel folyaszenciációs olcsók az árak. Szövetmaradékok teljesen feláron.

Hölgyeim!!! Nagypénteken még havazott, de ez ne ejtse kétségbe, mert régi lévai szokás szerint az idő hirtelen felemlegszik és szükségre lesz tavaszi és nyári ruhákra; ezeket KOHN MIKSA divatházában vegye meg, ahol már az összes újdonságok raktáron vannak meglepő olcsó árakon.

Eszaszálja ki az angol font alcsony árfoiyamat és vegyen valódi angol szövetet belföldi árakon. Oriási választék!!! Győződjön meg róla KOHN MIKSA divatruházában minden vételkényszer nélkül.

Keoskeméti oltó viasz, fa peremetzők: Dendrin neo Dendrin és dohány kivonat. Állat tápporkok: Pekk stb. Sebkhötő szerek, haskötő, sérvkötő és gummiharisnyák. Foto és optikai cikkek. Cosmetikai különlegességek egyedül negybeni raktára PICK ENDRE medicinal drogeria Levice.

BÚCSÚSZÓ.

Selmecbányára való átköltözökédésünk alkalmából összes barátainknak és ismerőseinknek, továbbá t. vevőinknek, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen nem búcsúzhattunk el, ezúton mondunk Istenhozzádot!

Rónai Gyula és neje.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1932. március 26-tól, — 1932. április 2-ig.

Születés

Martinka Alajos — Hanzl Rozália leánya Anna, — Lackó Hermína leánya Valéria, — Molnár Borbála leánya Rozália, — Chládek Anna fia János, — Záborsky Arnold — Simonovics Mária fia Aladár Gábor, — Žilai Jolán fia Sándor Tibor.

Házasság

Kis Károly r. kat. Polgár Etel ref. — Dukcs Jenő izr. Gergely Kornélia izr.

Halálozás.

Barnák Zsuzsanna 21 éves, — Vizi Lajos 24 éves, — Müller Istváné szül. Eller Krisztina 77 éves, — Söder Erzsébet 4 hónapos, — Chajma Antal 72 éves.

Szerda, április 6.

BRATISLAVA. 12,35 Déli zene. 18 Magyar óra. BUDAPEST. 9,15 Honvédezenekar. 12,05 Balajka-zenekar. 15,30 Morse-tanfolyam. 16 „Rádiófeleletek háztartási kérdésekre.” 17 „Mikor a nő szerelmes” felolv. 17,5 Gramofon. 18 A veszprémi Árpádházi Boldog Margit-énekari hangv. 19 A Mándits szalonzenekar. 20 Az Új Magyar Zenegyesület hangv. 21,15 A Turáni Társ. művészestje. Utána: Toll cigányzenekara.

PRAHA. 15,30 Kronold zongoraművész. 18 Gramofon. 21 5. gyalogezred zenekara.

WIEN. 11,30 Geiger-negyes. 13,10 Gramofon. 19,50 Divatos dalok. 22,05 Werba-zenekar.

Csütörtök, április 7.

BRATISLAVA. 16,10 Delutáni zene. 17,30 és 18,05 Gramofon. 18,20 Persl énekeső Haydn-dalokat énekel.

BUDAPEST. 9,15 Hangv. 12,05 Lakatos cigányzenekara. 16 Thury Mária mesél a gyermekeknek. 17 Földművelésügyi előadás. „A bakterium szelrepe a talajban.” 17,30 Hangv. 19 Nemethy Ella magyar nőfalkat énekel Magyar cigányzenekarnak kíséretével. 20,15 „Az operett fejlődése” IV. rész. Majd: Ostende szalon-, jazz- és cigányzenekara.

PRAHA. 11 Gramofon. 15,30 Pokorna fuvalóművész. 17,35 A Domovina gyermekkar. 19,30 Verdi: Traviata operája.

WIEN. 11,30 Brunner-negyes. 13,10 Gramofon. 17,05 Schick-zenekar. 20,10 Bärzene.

Péntek, április 8.

BRATISLAVA. 16,55 Gramofon. 19,20 Masek: Diákok, fiatalok beszélgetése 20,15 Gramofon

BUDAPEST. 9,15 Hangv. 12,05 Gramofon. 16 „Divatcsévegés” 17 Sovánka cigányzenekara. 18 A Wagner-tetralógia színpadtechnikai követelményei” előadás. 18,30 A Fejes-szalonzenekar. 19,30 Tasnády Ilona és Náday Béla előadójestje. 20,30 Az európai műsorszere-sorozatban a varsói rádióadóállomás közvetítése Filharmónikusok hangv. Majd: Rigó cigányzenekara.

PRAHA. 11 Gramofon. 17,05 Zongoratrió. 19,20 Morva-szlovák dalok. 20 Fuvóstrió. 23 Gramofon. WIEN. 11,30 Silving-negyes. 13,10 Gramofon. 17 Winternitz-zenekar. 19,30 Paraszzene. 22,25 Haupt-zenekar.

Szombat, április 9.

BRATISLAVA. 12,35 Déli zene 19,20 Haydn: G-dur zongoraverseny.

BUDAPEST. 9,15 Honvédezenekar. 12,05 Hangv. 16 A „Rádióélet” gyermekjátékjórója. 17 „Az ucca óra” előadás. 17,25 Gramofon. 18,30 Rádióamatör-posta 19 Rádiószakosztály előadása. 19,30 Operaház közy: „Aida.” Dalmii 4 felv. Majd: Radics cigányzenekara.

PRAHA. 11 Gramofon. 16,30 Népszerű dalok. 20,05 Nagy kabare-est.

WIEN. 11,30 Weiss-zenekar. 13,45 Garussomezek. 16,50 Wacek-fúvószenekar. 22,15 Hügelzenekar.

RÁDIÓ ÜGYEKBEK szakember, kiadóhivatalunkba érkező kérdésekre, díjtalan felvilágosítással szolgál.

Gabonaárak:

Levice, 1932. április hó 2-án.

Buza	—	100 kg.	140	—	143 kor.
Rozs	—	„	138	—	142 „
Árpa	—	„	90	—	94 „
Bab	—	„	90	—	100 „
Kukorica	—	„	85	—	86 „
Lóheremag	—	„	900	—	1000 „
Lucernamag	—	„	500	—	600 „

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmegyői Népbank Levice, jelentése.

	márc.	ápr.
	26-án:	2-án:
100 pengő	—	440—
100 osztrák schilling	—	385—
1 angol font	—	128—
1 amerikai dollár	—	33-30
100 svájci frank	—	651—
100 francia frank	—	133-20
100 líra	—	182—
100 német márka	—	795—
100 dinár	—	55—
100 lei	—	20—

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BÉLA

Szombaton este érkeztek a budapesti Postás Sport Egylet játékosai vezetőikkel, köztük Dr. Vass Szimonddal a BLASZ alelnökével. Tiszteletükre a Vigadóban társas vacsora volt, melyen Vass Jenő a CsAF ML.Sz és Weisz Gyula az Lte nevében üdvözölte a vendégeket.

Postás SE—Lte 4:2 (1:0) bíró Boros. A nemzetközi mérkőzés előtt zászlócsere volt. A Postások minden tekintetben beváltak a reményeket, szép, gyors, lapos kombinációs játékok mutattak. Lte csapata formáján alul játszott és nem küzdött lelkesedéssel. A Postások két gólját Lte közvetlen védelmének nagy hibáiból érte el. Lte mindkét gólját Kopriva lőtte. Postásoknál Kristóf kapus, Ilyés, Bobrik, Bokor összeállítású fedeztesek és a volt Sabaria játékos: Kása tünnek ki. Lte-nél Molnár, Kopriva, Mészáros és Tóth voltak a legjobbak.

Lte—Postás 1:0 (0:0) bíró: Nemcsok E-Ujváry. A hétfői revanche mérkőzésen, dacára annak hogy Lte Martinovics és Mészáros helyén tartalékkal állt fel, Steiner góljával legyőzte a Postásokat. Lte csapata az előző napnál jóval jobban járték. Matuzatit és győzelmet mindenekpen megérdemelt. Csapatában Gábris, Ujváry, Molnár összeállítású közvetlen védelem teljesen hibátlanul oldotta meg nehéz feladatát. A fedeztesorban Pálfy a mezőny legjobb embere volt, Kovács szinten megfelelt. A csatársorban Nemeth és az új balszélső tetszett, Steiner ésszerűen játszott és jól osztogató. Postások a mezőnyben nagyon jól játszottak, de lövéseik nem sikerültek. A bíró hibátlanul vezette a mérkőzést.

Kőbányai AC—Zselizi SC 4:1 bíró: Müller. A mérkőzés előtt Dr. Holczer, a Zselizi SC elnöke üdvözölte a kőbányaiakat, majd zászlót nyújtottak át nekik. A másnapi revanchon Bráner bírósokada mellett Zseliz győzött 3:2-re. Mindkét napon rekord közönség volt a zselizi pályán.

Kálnán, Kálnai FC—LTK—való játszott bajnokit és Jurnik bírósokada mellett 2:2 arányban elődöntetlenül végzett Leván a PTE a BTC-t 1:0-ra verte, bíró Szolt volt. Hétfőn Kálnán a Kálnai FC—UTE 3:1, bíró: Vilcesek, Leván SzTK—LTK 7:1 bíró: Jurnik.

Az Lte került csapatainak intézői és játékosai részére Burko ügyvezető minden kedden és pénteken d. u. 6 óratól hivatalos órát tart. Határozatai elleni felelőbeszékek írásban adandók be és ezeket első fokon Lte futball szakosztálya, másodfokon Lte intéző-bizottsága intézi el.

Ma, fél 4 órakor HUSOS játszik Lte ellen bajnokit. Lte csapatáról a Képes Sportlap legutóbbi száma a következőket írja: „A mérkőzésnek igen nagy jelentősége van. Mert hiszen a Ligetinek minden egyes pontot meg kell nyernie, ha biztosan megakarja nyerni a bajnokságot. Az élvóas Lte eddig mindössze csak 6 pontot adott le s a Ligetivel szemben döntetlenül végzett, ugytlaksz tehát, hogy a bajnokság sorsa ezuttal e két csapat között fog eldőlni, mégpedig nem egymássalni küzdelmekben, hanem azon, hogy a többi csapatokkal szemben hogyan állják meg a helyüket”. Lte csapatának minden lelkesedését a harcra kell vetnie, ha gólarányát megfelelően megakarja javítani, mert egyenlő pontszám esetén a gólarány fogja elődönteni a helyezések sorát. A Husos nem megvetendő ellenfél, csapatában olyan játékosok játszanak mint Precs, Svoboda és nem fogja könnyen kiengetni kezéből a mérkőzést. Legutóbb Lte 2:0-ra nyert, ezt megelőzőleg a Husos nyert 1:0-ra. Lte a következő legkomplettabb összeállításban fog felállni: Gábris - Ujváry, Molnár - Mészáros, Pálfy, Martinovics - Tóth, Nemeth, Kopriva, Steiner, Kiss. Tartalék: Kovács. Előzőleg d. e. fél 11-kor LTK—PTE-vel játszik Burko bírósokada mellett, d. u. fél 2-kor a BTC—Lte 11 jászta le esedékes bajnokiját, bíró Jurnik lesz. A mai mérkőzéseket a bolygóközönség teljesen díjtalanul nehezti végig.

Ondruska Alois, aki bécsben a Rudolpheimer SE játékosja volt, jelenleg katonai szolgálatot teljesít Leván. Lte-be kérte átigazolását. Amint ez keresztül lesz vezetve, balszélső gyanánt fog a csapatban szerepelni.

Tárgyalás van folytatásban az irányban, hogy április 10-én a Kábelgyár Leván játszon, továbbá, hogy a KFC-vel a bajnoki mérkőzés április 17-én legyen és ebben az esetben április 24-én a komppeltt Ferencváros ellen Ersekújváriban az ESE, KFC, Lte kombinált állana ki.

Lte vívói ma országos bajnokság folyamán Nyitraán startolnak. 9-én szombaton a beszercebányai Slávia ellen mérkőznek Beszercebányán.

Lte tenisz szakosztálya minden ügyében Weisz László sz. o. vezető szolgáit felvilágosítsással.

Lte futball szakosztályának ügyeit ideiglenesen 3 tagú direktórium vezet. Vass Jenő elnöklete mellett, Beinrohr és Boros. Tanácsadó joggal ruháztattak fel Frúhauf főitkár, Szabados, intéző Schlesinger Béla és Burko.

A hét hőse Knapp Berci barátom, ki megspórolt pénzével szanalni akarta az Lte-t. Ugyanis minden születés napján bizonyos összegget kap szüleitől, amit bankban helyeznek el részére. Legutóbb azzal a kéréssel fordult édesapjához, hogy adja át neki a betét-könyvet, hogy azt elvehesse az Lte vezetőségéhez, mert hallja, hogy sok baj van a játékosokkal és mindennek a pénzühiány az oka. Nem akarja, ugymond, hogy éppen most, amikor olyan jól áll a csapat, hogy

annak a tagjai szétszéledjenek. Igazán megható az a lelkesedés, mellyel Knapp Berci barátunk csúng az Lte-n, hogy „egész vagyónával” segíteni akart rajta. Az Lte vezetősége osztatlan örömmel látja ezt a szeretetet és ezután biztosítja a „Hét Hőset”, hogy a maga részéről mindent megtesz, hogy játékosai együtt maradjanak és az eddigi eredményeket, amennyire lehetséges megismételhesse és bajnokságban helyezését megtarthassa.

Az I. oszt. bajnokság állása a mai napon:

A csapat neve	Játszott	Nyert	Eldöntetlen	Veszített	Gólt		Pontok sz.	
					adott	kapott		
1. LTE	-	12	7	4	1	27	12	18
2. ESE	-	12	6	4	2	21	13	16
3. Ligeti	-	9	6	1	2	23	5	13
4. PTE	-	11	4	5	2	20	17	13
5. KFC	-	10	5	2	3	15	8	12
6. Vas	-	13	5	1	7	31	25	11
7. Makkabea	-	13	4	3	5	22	24	11
8. Kábelgyár	-	12	4	1	7	22	30	9
9. Galánta	-	13	3	3	7	16	27	9
10. Cérnagvár	-	13	3	3	7	17	35	9
11. Husos	-	10	3	1	6	12	30	7

LTE ker. bajnokság állása a mai napon:

A csapat neve	Játszott	Nyert	Eldöntetlen	Veszített	Gólt		Pontszám	
					adott	kapott		
1. LTE II	-	6	6	-	-	30	6	12
2. Szepesi TC	-	7	5	-	2	21	9	10
3. UTE	-	6	4	-	2	12	14	8
4. Protetár TE	-	6	3	-	3	12	13	6
5. Vojenská XI.	-	6	2	1	3	9	13	5
6. Botkai TC	-	7	1	-	6	5	22	2
7. LTK	-	7	-	2	5	13	25	2
8. Kálnai FC	-	1	-	1	-	2	2	1

● APRÓ HIRDETÉSEK. ●

Háztelkek eladók nagyon jutányos árban Kákai uton. Érdeklődni lehet Kákai u. 84. 266

Szólókaró tiszta akácfaiból bármily mennyiségben eladó. AGG GYULÁNÁL Boriban. 420

Egy jókarban lévő gyermekkocsi eladó. Koháry utca 38 szám alatt. 431

Rózsaburgonya korai ültetésre és étkezésre kapható KÁKONYINÁL Levice. 422

Uj típusu félévig használt Adler irógép jutányosan eladó. Felvilágosítást ad Dr. HANGOS ISTVÁNNÉ, Bati utca 6 szám. 423

Jóminőségű földék 35 mb. szántó bérbeadó. Érdeklődni lehet Léva, Rét utca 7. 426

Elutazás miatt egy alig használt asztaltakaróktűzhely jutányos áron eladó. Kálvária sor 3. 427

Kiadó 2 szoba, konyha. Bottka u. 9. 428

Eladó ház és háztelék. Part-ter 3 szám. 429

Butorozott szoba fiatal ember részére kiadó. Árok u. 23. 430

Butorozott szoba kiadó. Perc utca 11 szám alatt. 431

Eladó egy nagyobb ház. VII. u. 9 sz. 432

Eladó ház, 2 nagy szoba, konyha, kamra. Rozmaring utca 20. 434

Kétszobás lakás szonnal kiadó. Palyaudvar-sor 7. 435

Intelligens német kisasszony beszél 3 nyelvet, helyet keres gyermekek mellé 15-ikére. Cim a kiadóban. 436

Eladó egy ház a főúthoz közel. Gazdának is alkalmas nagy telekkel. Cim a kiadóban. 437

Kezdők és haladók részére német órák, helyesírás, gyorsírás, levelezés stb. Schoeller u. 24 sz. alatt. 438

Egy jókarban lévő amerikai íróasztal, (székkel) és egy könyvszekrény (mindkettő kemény fából) jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 439

Figyelem! Ha olcsón óhajt enni, tekintse be Pisch vendéglő szálloda tulajdonoshoz, ebéd, vacsora á! 10 KČ. és a jó borok. Hotel Pisch Levice. 440

Eladó Új-Urbanban egy szőlő, Schoeller u/c a 1 szám alatt. 441

Urban úti vendéglőmet április 1-től megnyitottam. Szíves pártfogást kér özv. ERTINGERNÉ. 442

Gyermekkocsi legújabb típus, olcsón eladó. SIMAI Kálmán udvar. 443

Eladó vagy kiadó ház, Ujtelep X u. 9 sz. Érdeklődni lehet Koháry utcai kistráfkában vagy Schoeller u. 10. 444

Korai rózsaburgonya ültetni való, valógatva étkezésre kapható FISCHER GÉZÁNÁL. 445

Zúgó dűlőben egy kis föld eladó, megtudható Perc utca 17, ugyanott butorozott szoba kiadó. 446

Jó házból való bejárónó kerestetik, aki gyermekekkel is tud foglalkozni. Tolsztoj utca 11 sz. 447

Vihnyén egy elegáns villa 6 szobával eladó. Felvilágosítást ad WIDDER JENŐ divatüzletében Levice. 448

Több helyeségből a!o teiben hagyott ház eladó. Kákai út 27. 449

Cimbalom Schunda eladó. Schoeller utca 7 szám. 450

Akácmez megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 451

Eladó modern lakoház két szobas összes mellékhelyiségekkel. Mángorló u. 35 szám alatt. 398

Ingtatlanba tektesse pénzt! Eladom, vagy Post-környékivel elcsersiem vihnyei tizenegy szobás villámot, mint pensió megélhetést nyújt. Tulajdonos HUSZÁR Budapest, Személyinök u. 9. 339

Gyümölcsfák gyökeres szőlőültetvény, nyof, csemege és borfajok kaphatók MILE KÁROLYNÁL. Léva, Újtelep, Csapás u. 1. 382

Üzlethelyiség és lakás kiadó. Kálvária u. 26. 321

Kákai uton egy villa eladó, áll 2 szoba, konyha, spisz, üvegveranda, pince és 1500 □ kitéltetett szőlőből. Érdeklődni lehet Kákai út 84. sz. 265

Orvosi rendelőnek vagy iródnak alkalmas két utcai és egy udvari szoba széles vagy üveges folyosóval kiadó. Bővebbet NYITRAI és TARSA könyvkereskedésében.

Irodának vagy orvosi rendelőnek alkalmas két utcai és 2 udvari szoba széles nagy üveges folyosóval kiadó. Bővebbet NYITRAI és TARSA könyvkereskedésében.

Ház eladó Léva legforgalmasabb utcájában piac tözsözönségében. Cim a kiadóhivatalban. 14

Zongorakészítő és hangoló JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 12

Építőtelkek

a vásártérrel szemben, az Ujmajor mellett fekvő, Schoeller és társa cég tulajdonát képező területen **eladók.**

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István ügyvéd
Levice.

Butorkiállítás!

Versenyen kívüli árak!

KOVÁCS ISTVÁN
butorlerakat Szepesi u. 3.

KINO ORIENT MOZI

Vasárnap, április 3-án d. u. fél 3 és 4 óra
Rendkívül nagy népelőadások!

WINGS

A világ legnagyobb repülőfilm attrakciója.
Helyárak: 1-10, 2-10, 3-10 Ké

Vasárnap, április 3-án fél 6 és fél 9 óra
Olga Tschachová, Hans Junkermann, Arnold Korf, Johannes Riemann, Pala Biller
pazar kiállítású, fordulatos, eleven lüktető
hangos vigjátéka!

Német verzió!

Magasabb diplomácia

Figyelem! Hangos előjáték!

Kedden 5-én és szerdán 6-án fél 9 órakor
Cseh verzió! Magyar alcímek!

A legnagyobb kémkedési dráma 1913

Redd ezredes esete

Fősz.: A prágai Nemzeti Színház tagjai.

SZÉPIRODALMI MŰVEK

NAGY VÁLASZTÉKBAN

KAPHATÓK:

NYITRAI ÉS TÁRSÁNÁL, Léván.

az, amit Ön is bizalommal vásárolhat!
kiváló ízlés-, jó minősége-
és olcsó ára tette ismertté
TISZTÍTÁS, FESTÉS, ÁTALAKÍTÁS!
LÉVA, Štefanik utca 10.

ALKALMI VÉTEL

utján sikerült nagyon olcsón első-
rendű bőröket beszerezni, úgy,
hogy módomban van a legújabb
fajcon szerint a legszebb kivitelben
mérték szerinti

cipőket gyári áron

készíteni. Talpalások és javítások
leszállított áron szakszerűen és pon-
tosan eszközöztetnek

SCHVARCZ JÓZSEF

cipész, Levice Köztársaság tér 7.

Varrógépek nem-
csak varrásra, ha-
nem himzésre és
stoppolásra kitünő-
en alkalmasak!!!

Állandóan ingyenes himző
tanfolyam! Előnyös fizetési
feltételek!

NSU MOTORKERÉKPÁROK
és segítő motorkerékpárok kép.

Az összes gyártmányu ke-
rekpárok és alkatrészek!!!

Szakszerű javítóműhely és kerékpár zománcozás

VADÁSZFEGYVEREK - és
vadászati cikkek! Lőpor és
robbantószer áruja!

GRAMOFONOK és lemezek.
Legújabb slágerek!

J. BAROSKA mechanikus puskaműves **Levice. Tel. 130.**

RADIO SERVICE!

Bárhol beszerzett radio berendezését mindenkor
díjmentesen és szakszerűen felülvizsgáljuk!

Szaktanácsokkal bármikor készséggel szolgálunk.
Akumulátorát feltöltjük, gondozzuk, jókarban tartjuk.
Az élet sok gondját feledteti, otthonát kellemessé és boldoggá teszi

A RADIOVAL

melyet a legjobb **Tungsram-Standard, Telefunken, Philips, Lorenz** stb. modern gyártmányokban a **legelőnyösebb részletfizetési feltételek** mellett szállítunk. Radio készülékeinket vételkötelezettség nélkül bárhol bemutatjuk. Üzemi elektromotorok **blokkolásához** szükséges **kondenzátorok** és egy egyéb hálózati **középszűrő berendezések** nagy választékban kaphatók

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Alapított 1881.

áruháza Léván.

Telefon szám: 14.

Legrégibb szaküzlet!

Legnagyobb tapasztalat!